

Rode: De, der opmærksomt har fulgt denne Finanslovbehandling som Tilhørere eller som Læsere, vil sikkert ikke modsige mig, naar jeg siger, at det Indtryk, som Offentligheden delvis har faaet af denne Forhandling, ikke er rigtigt. Der er i Virkeligheden her ført en overordentlig interessant Generaldebat om hele vor Samfundstilstand og Udsigterne for Fremtiden. De forskellige Indlæg i denne Debat har samtidig givet et stærkt Indtryk af, hvor kaotisk Problemerne for Øjeblikket ligger i Verden, og hvor vanskeligt det er at drage Linierne fremad. Lettere er det derimod at se det mindre, de indrepolitiske Bevægelser, som tegner sig i denne Debat, og det tydelige Spor, som Debatten bærer af, at der er foregaaet en politisk Bevægelse bag Debatten, en Bevægelse, der paa visse Tidspunkter har givet sig Udslag i Debatten.

De Udtalelser, der er fremsatte af Venstres og de Konservatives forskellige Ordførere og af ledende Mænd indenfor Ministeriet, tror jeg, man kan karakterisere som Udtryk for de nye Magthaveres Usikkerhed overfor Tilstanden og de to samarbejdende Partiers Usikkerhed ved hinanden. Jeg opfattede ikke det ærede Medlem Hr. Brorsens Udtalelser som en Henvendelse særlig til det radikale Venstre — det har jeg allerede offentligt sagt, da Paastand herom kom frem —, men jeg opfatter dem som Udtryk for en vis Ængstelse hos Venstremænd for at skulle klare Tidens Vanskeligheder i Forening med de Konservative og alene med dem. Et interessant Udtryk for Usikkerheden indenfor de to samarbejdende Partier var den overordentlige Ængstelse, som det ærede Medlem Hr. Brorsens Udtalelse straks fremkaldte hos de Konservative, idet konservative Blade som bekendt øjeblikkelig sagde: Hr. Brorsen frier! Og Ængstelsen og Usikkerheden indenfor det konservative Folkeparti steg, da Ministeriets Stilling til Danmarks Repræsentation i Genève blev bekendt, da man erfarede, at Ministeriet ønskede Danmark repræsenteret ved Folketingsmændene Dr. Munch og Dr. Moltesen. Og endelig blev denne Ængstelse indenfor de Konservative i højeste Grad skærpet, da den af Regeringen udpegede Repræsentant, det ærede Medlem Hr. Moltesen, tog Ordet her i Salen og udtalte sig for en sund, dygtig, dansk Venstrepolitik. Det var Ord, som de Konservative fandt højt ubehagelige, thi da det ærede Medlem føjede til, at en

altid vilde faa Følge her i Tinget, stod det de Konservative klart, at de ikke kunde være med i dette Følge.

I det ærede Medlems Karakteristik af en saadan sund, dygtig, dansk Venstrepolitik finder jeg to Ord, som karakteriserer denne Politik paa en for mig fyldestgørende Maade. Det er en ganske kort Sætning, men i Virkeligheden udtrykker den Tanker, som jeg tidligere har tilladt mig at fremføre i dette høje Ting. Det ærede Medlem Hr. Moltesen karakteriserer denne Politik som et Arbejde paa det aandelige Omraade for Frihed og paa det økonomiske Omraade for virkeligt Samarbejde. Ærede Medlemmer vil se, at det ærede Medlem Hr. Moltesen i denne Sammenstilling anvender helt andre Udtryk, end man plejer at høre fra Venstres Side, idet man dér ofte anvender Ordet „Orden“, delvis ogsaa Ordet „Tvang“ paa det aandelige Omraade, medens man derimod taler om den fuldkomne Frihed paa det økonomiske Omraade. Men hos det ærede Medlem er Ordene just vendte om, idet han aandeligt kræver Frihed og økonomisk virkeligt Samarbejde. Det ærede Medlem Hr. Moltesen nævner som Udtryk for sine Tanker om et saadant virkeligt økonomisk Samarbejde og dets Betydning de Bevægelser i vort Samfund, som er en Følge af Andelstanken og Kooperationen, og han ser deri, ligesom ogsaa jeg har gjort, et Udtryk for en Spire til en ny og bedre Samfundsdannelse.

En af de ærede Talere af det konservative Folkeparti, Hr. Pürschel, gjorde i Anledning af en Udtalelse af mig den Bemærkning, at der meget godt kunde føres demokratisk Politik sammen med Højre. Det ærede Medlem sagde ikke demokratisk Venstrepolitik, thi saa vilde jo Modsigelsen af sig selv falde alle i Ørerne, men han sagde, at der kunde føres demokratisk Politik med Højre, og han nævnte som Eksempel herpaa, at et Højreparti jo havde været med til at gennemføre Grundloven. Det er dog en fuldkommen Misforstaaelse at anføre dette som Eksempel paa, at demokratisk Politik kan drives sammen med et Højreparti, thi Grundloven sejrede netop i Kamp mod et Højreparti, sejrede over et Højreparti, og kun ved de allerkraftigste konstitutionelle Foranstaltninger, ved Opløsning af Landstinget og en mægtig Samling i Folket mod Partiet lykkedes det at gennemføre Grundlovspolitikken. Det er saa sikkert som noget, at en sund, dygtig, dansk Venstrepolitik aldrig vil kunne faa Højres Følge.